

Antoni Symonowicz

150-lecie Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego

Palestra 2/9(10), 58-60

1958

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ANTONI SYMONOWICZ

150-lecie Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego

W dniach 15 i 16 maja 1958 r., w ramach uroczystości związanych ze sto czterdziestą rocznicą Uniwersytetu Warszawskiego, Wydział Prawa obchodził 150 rocznicę swego istnienia. Wydział jest dlatego starszy o 10 lat od swego macierzystego Uniwersytetu, ponieważ początkiem jego była Szkoła Prawa w Księstwie Warszawskim powołana do życia w 1808 r., natomiast Uniwersytet Warszawski rozpoczął swoją działalność dopiero w dniu 14 maja 1818 r. Z chwilą powstania Uniwersytetu Szkoła Prawa przekształciła się w jego wydział.

Na uroczystości przybyło czterdziestu kilku przedstawicieli zagranicznych uczelni, zarówno tych najstarszych o największych tradycjach, jak i uczelni młodych, powstałych dopiero w ostatnich latach. Reprezentowana była Sorbona, Padwa, Praga, Getynga, Genewa, Berlin, Leningrad aż po najmłodszy, powstały w 1952 r. Uniwersytet w Pekinie.

Barwny pochód profesorów przeszedł z pałacu Kazimierzowskiego do audytorium Maximum, gdzie uroczyste posiedzenie Rady Wydziału Prawa poświęcone 150 rocznicy Wydziału zagał dziekan prof. dr Leon Kurowski, witając przedstawicieli Rządu i Partii, dostojnych gości zagranicznych oraz przedstawicieli sądownictwa, prokuratury, adwokatury, Zrzeszenia Prawników Polskich i przedstawicieli młodzieży prawniczej.

Przedstawiciele wydziałów prawa uniwersytetów zagranicznych zabierali głos kolejno, życząc dalszych lat owocnej pracy Wydziałowi-jubilatowi. Z niezwykle gorącym przyjęciem spotkało się przemówienie powitalne przedstawiciela Wydziału Prawa Uniwersytetu Paryskiego prof. Henri Mazeaud, który w okresie przedwojennym prowadził na Wydziale Prawa U.W. katedrę francuskiego prawa cywilnego.

W ramach uroczystego posiedzenia Rady Wydziału zostały wygłoszone cztery referaty.

Pierwszy wygłosił referat dziekan Wydziału, prof. dr Leon Kurowski. W referacie swoim, nawiązując do świetnych tradycji dorobku naukowego reprezentowanego przez prawników światowej sławy, jak Roman Hube, Franciszek Skarbek, Leon Petrażycki, Karol Lutostański i wielu innych, prof. Kurowski omówił dorobek naukowy i organizacyjny Wydziału Prawa w okresie trzynastu lat Polski Ludowej. Główną uwagę poświęcił dwu zagadnieniom: roli prawnika w państwie ludowym oraz zagadnieniu kadr naukowych Wydziału.

Konfrontując ogromny brak prawników w administracji państwowej, a zwłaszcza w radach narodowych, ze zmniejszającą się z każdym rokiem liczbą absolwentów Wydziału Prawa, dziekan Kurowski postulował zwiększenie udziału prawników w administracji i stworzenie im takich warunków pracy, aby zawód prawnika stał się znów atrakcyjny. Przy ostatnich bowiem rekrutacjach słuchaczy na Wydział występowało zjawisko braku kandydatów na studia prawnicze.

Jeśli chodzi o zagadnienie rozwoju nauki prawa, to mówca wyraził przekonanie, że obecny system stopni naukowych nie zachęca absolwentów Wydziału do pracy naukowej, czego dowodem jest znaczny spadek liczby uzyskanych stopni kandydata nauk w porównaniu z dawnym stopniem doktora. Wydaje się rzeczą słuszną, aby stopień doktora, który ma już swoją tradycję w społeczeństwie, został przywrócony. Zagadnienie to powinno być przedmiotem dyskusji w ramach uroczystego posiedzenia Rady Wydziału.

Następny referat pt. „Wydział Prawa Uniwersytetu Warszawskiego w okresie wojny i okupacji 1939—1944” wygłosił prodziekan Wydziału, prof. dr Jakub Sawicki. Omówił on w swoim wyczerpującym i pięknym referacie straty, jakie Wydział poniósł w czasie wojny i okupacji, oraz ogromny dorobek w ramach tajnego nauczania, które było chyba zjawiskiem bez precedensu w historii nauki, a które jednocześnie stanowiło jedną z najpiękniejszych kart w historii Wydziału. Rzęsiste oklaski wszystkich zebranych po zakończeniu referatu były wyrazem uznania dla świetnie opracowanego i wygłoszonego referatu, jak również podziękowania dla tych wszystkich profesorów i wykładowców, którzy w trudnych warunkach okupacji hitlerowskiej wypełnili godnie swój obywatelski obowiązek.

W drugim dniu posiedzenia prof. dr Bogusław Leńcendorcki wygłosił referat historyczny na temat powstania i pracy Szkoły Prawa w Księstwie Warszawskim. Podkreślił on, że chociaż Szkoła znajdowała się pod silnym wpływem prawa francuskiego, co było zrozumiałe choćby ze względów politycznych, to jednak prawnicy polscy zdobyli się na

samodzielny, twórczy wysiłek i samodzielną pracę naukową, kładąc tym podwaliny pod rozwój polskiej myśli prawniczej.

Ostatni referat pt. „Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz Wydział Prawa Szkoły Głównej” wygłosił prof. dr Władysław Sobociński, podając wiele ciekawych szczegółów organizacji i dorobku naukowego Wydziału, działającego z przerwami i wśród trudności politycznych wywołanych niewolą i bezustanną walką każdego pokolenia o odzyskanie niepodległości.

Szkoda, że w tej pięknej i ciekawej uroczystości, a zwłaszcza w posiedzeniach, wzięło udział stosunkowo mało młodzieży prawniczej mimo bardzo ciekawej tematyki referatów i doskonałego ich opracowania.

Z okazji jubileuszu wielu pracowników naukowych i administracyjnych Wydziału zostało odznaczonych wysokimi odznaczeniami państwowymi.